

Valmistautuminen KanTA-palvelujen käyttöönottoon on alkanut

KanTa-palvelujen käyttöönottoihin liittyvä yhteistyö on käynnistynyt kaikissa sairaanhoitopiireissä, mutta yhteistyösopimuksia ei ole vielä tehty kaikilla alueilla. KanTa-liittyjien määrä vaihtelee sairaanhoitopiireittäin 1-22 välillä, yhteensä liittyjiä on nyt listalla 175 (+/-5). Joidenkin kuntien tilanne on vielä epävarma kunta- ja palvelurakennemuutosten keskeneräisyyden vuoksi. Vaikka tekniset valmiudet ovat hyviä, näköpiirissä olevat organisaatiomuutokset aiheuttavat sen, ettei poistuviin järjestelmiin tehdä liittymisen vaatimia panostuksia ja käyttöönottoon halutaan lähteä vasta 2012 tai 2013.

Yhteistyön käynnistymistä alueiden terveydenhuollon toimijoiden kesken ja apteekkien kanssa on pidetty erittäin myönteisenä. eReseptin käyttöönottoaikataulujen viiveet ovat antaneet alueille aikaa perehtyä tuleviin projekteihin ja yhteinen ymmärrys tulevista tehtävistä on lisääntynyt. Versioiden vaihdot ovat edenneet ripeästi. Alueellisten hankkeiden ja paikallisten projektien suunnittelu ovat meneillään. Useimmat alueet ovat myös valmiita aloittamaan toiminnallisen suunnittelun, toimenpiteiden ja dokumentaation valmistelun itseauditointia varten sekä toimikorttien käyttöönotot.

Tietoliikenne- ja integraatoratkaisuihin liittyvä ohjeistus ja testaus

Tietoliikenneyhteyksien järjestäminen sekä integraatoratkaisujen suunnittelu ovat tällä hetkellä ajankohtaisia lähes kaikilla alueilla. Tietoliikenneyhteyksiä ja integraatoratkaisuja koskevaa tarkentavaa ohjeistusta on julkaistu liittyjäorganisaatioille www.kanta.fi -sivustolla. KuntaIT:n johdolla tuotettu eReseptin integraatioarkkitehtuuriin liittyvä ohjeistus ja suositukset ovat myös valmistuneet ja julkaistu KuntaIT:n verkostoportaalisissa. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin toimesta yhteistyössä Kelan kanssa suunnitellaan potilastietojärjestelmien, keskitetyn integraatoratkaisun ja reseptikeskuksen yhteistestausta.

Varmennepalvelut

Terveydenhuollon varmennepalveluiden varmentaja on vaihtumassa Valvirasta Väestörekisterikeskukseksi. Siirtoon liittyvät esitykset tarvittavista lakimuutoksista ovat viimeistelyvaiheessa ja ne on tarkoitus viedä eduskuntakäsittelyyn vielä kevätistuntokauden aikana. KunTon saaman tiedon mukaan varmennepalveluja koskeva laki on tarkoitus saada voimaan 1.10.2010 alkaen.

KunTo selvittää kootusti Valviran kanssa mm. sitä, milloin uuden varmentajan testikortteja olisi mahdollista saada ja kuinka tunnistamiseen, käyttövaltuuksien hallintaan ja kertakirjautumiseen liittyvien projektien kanssa olisi nyt järkevintä toimia. Kertakirjautumisen ja käyttövaltuuksien hallinnan kehittämiseen ei sinänsä lopullista terveydenhuollon varmennekorttia tarvitse odottaa. Fyysinen kortti on kuitenkin niin oleellinen osa kokonaisuutta, että käytännössä ko. hankkeissa ei ole järkevää edetä laajoihin käyttöönottoihin, ennen kuin varmennekorttien toimivuus osana kokonaisuutta on varmistettu ja korttien saatavuuteen liittyvät aikataulut ovat selvillä.

Auditointien tilanne

Pegasos-järjestelmä ja Turun terveystoimen organisaatio on koeauditoitu maaliskuussa 2010. Huhtikuussa on koeauditoitu Linnea-järjestelmä, yksi apteekki ja Kelan reseptikeskuspalvelut.

STM on luvannut harmonisoida auditointikriteerit ja tietoturvaohjeistuksen. Ne on luvattu julkaista koeauditointien kokemusten pohjalta tehtyjen tarkennusten jälkeen kesäkuun alussa. KunTo on kiirehtinyt auditointikriteerien sekä tietoturvaohjeistuksen julkaisemista, koska useat organisaatiot ovat resursoineet henkilöstöä tarvittavien prosessikuvausten ja dokumenttien tekemiseen. Tietoturvakoulutusta on myös suunniteltu ja siinä voitaisiin edetä heti kun hyväksytyt ohjeistukset on käytettävissä.

eReseptin testauksen ja käyttöönottojen tilanne

Testaus on edennyt Kelan testilaboratoriossa. Tuotannollinen pilottikäyttöönotto aloitettiin Turun terveystoimessa 20.5.2010 yhden terveysaseman ja yhden apteekin kanssa. Päivämäärään 25.5.2010 mennessä on kirjoitettu jo yli 100 eReseptiä. Salix-järjestelmän testauksen ajankohdasta ja potilastietojärjestelmien yhteistestausten jatkumisesta tiedotetaan myöhemmin.

Käyttöönoton käsikirja

Käyttöönoton käsikirjan kokoaminen, Kässäri-projekti jatkuu tämän vuoden elokuun loppuun. Ylläpitomalli on työstettävänä ja se otetaan käyttöön syyskuun alusta alkaen.

Koulutusmateriaali

KunTo koostaa eri toimijoiden tuottamaa järjestelmäriippumatonta koulutusmateriaalia ja tekee sitä myös itse. Pääasialliset tuottajat ovat pilottiprojektit eLääke Kotkassa ja Teres Turussa. Lakisäateistä ja yleisemmän tason materiaalia tuottavat Kela, STM, Valvira ja THL. Koulutusmateriaali on tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisille ja organisaatioille. Koska koulutusmateriaali sisältää lakisäateisiä asioita esimerkiksi eReseptin käyttöönoton tuomista terveydenhuollon henkilöstön uusista toimintaprosesseista ja vaadittavista potilaan tietosuojan toteuttamistavoista, materiaalin asiasisällön on oltava yhtenäistä ja muuntumatonta koko Suomessa. Materiaali jaetaan koko Suomen terveydenhuollolle, joten massalevitys on mahdollistettava. Parhailaan on menossa esiselvitysprojekti yhteistyössä terveydenhuollon koulutusammattilaisten kanssa, jossa selvitetään materiaalin tehokkain jakelutapa. Terveydenhuollon ammattilaisten alustavaan koulutukseen on tuotettu eReseptin toimintaprosessia kuvaava opetusvideo, joka annetaan terveydenhuollon organisaatioiden käyttöön.

Viestintä

Viestintään panostetaan testausvaiheessa, tuotannollisten pilottien päästessä kunnolla käyntiin (mukaan lukien varautuminen kriisiviestintään) sekä varsinaisten tuotteistettujen käyttöönottojen käynnistyessä. KunTo järjestää tarvittaessa myös lehdistötilaisuuksia ammatti- ja potilasjärjestöille, STM puolestaan valtamedialle. Kansalaisviestinnän osalta tehdään yhteistyötä alueellisten KanTa-hankkeiden kanssa erityisesti silloin, kun alue on liittymässä KanTa-palvelujen käyttäjäksi.

KanTa kehittämissuunnitelmat ja tehtävät vuonna 2010

STM on tehnyt Kuntaliiton, THL:n ja Kelan kanssa aikavälille 1.4.2010-31.3.2011 sopimuksen, joka sisältää KanTa-kehittämiseen liittyvien lueteltujen tehtävien toteuttamisen sovitun työnjaon mukaan. Käytännössä Kuntaliiton

vastuulla on 1.4. alkaen potilastietojärjestelmien kehittämissyhteistyön koordinointi, eReseptin tuotannollisten pilottien valtakunnalliseen koordinaatioon liittyviä käytännön tehtäviä sekä eArkiston testaukseen liittyvän yhteistyön organisointi. Potilastietojärjestelmien kehittämissyhteistyön suunnittelu on käynnistynyt.

Artikkeli perustuu Kuntaliiton erityisasiantuntija Pia Järvinen-Hiekkasen FinJeHeWille päivittämään Kunto tiedotteeseen 2/2010.